

University of
Nottingham
UK | CHINA | MALAYSIA

Riigikogu Valimised 2019 – Kandidaadiküsitlus

Ülevaade vastustest

Dr Siim Trumm

Kontakt

E: siim.trumm@nottingham.ac.uk

T: +44 7873594562

I: www.siimtrumm.com

Sisukord

Ülevaade	3
Järeldused	4
Poliitiline taust	6
Kandidaatide poliitiline profiil	6
Valimiskampaania	7
Valimiskampaania peamine eesmärk	7
Valimiskampaania sisu	7
Valimiskampaania intensiivsus	8
Kampaaniavahendid	9
Poliitilised seisukohad	10
Kõige olulisem probleem Eestis	10
Üldine ideoloogiline positsioon	10
Poliitilised arvamused	11
Demokraatia	15
Demokraatia heaolu	15
Demokraatia toimimine Eestis	16
Kuidas peaks Riigikogu liige hääletama?	18

Ülevaade

2019 Riigikogu Valimiste Kandidaadiküsitlus kogus andmeid ülesantud kandidaatide kohta. Uuring hõlmas küsimusi kandidaatide isikliku ja poliitilise tausta kohta, nende kandidatuuri ja valimiskampaania kohta, ja kandidaatide poliitiliste vaadete ja arvamuste kohta.

Kandidaadiküsitlus viidi läbi valimistele järgnevalt. Küsitluse täitsid kogus mahus 359 kandidaati

Tabel 1. Kandidaadiküsitlusest osavõtjad

	#	%
Erakond		
Eesti Keskerakond	35	9.8
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	42	11.7
Eesti Reformierakond	47	13.1
Eesti Vabaerakond	43	12.0
Eestimaa Ühendatud Vasakpartei	2	0.6
Elurikkuse Erakond	25	7.0
Erakond Eesti 200	36	10.0
Erakond Eestimaa Rohelised	35	9.8
Isamaa Erakond	43	12.0
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	44	12.3
Üksikkandidaat	7	2.0
Valimisringkond		
Tallinn: Haabersti, Põhja-Tallinna ja Kristiine	40	11.1
Tallinn: Kesklinna, Lasnamäe ja Pirita	40	11.1
Tallinn: Mustamäe ja Nõmme	27	7.5
Harju- ja Raplamaa	50	13.9
Hiiu-, Lääne- ja Saaremaa	20	5.6
Lääne-Virumaa	17	4.7
Ida-Virumaa	13	3.6
Järva- ja Viljandimaa	27	7.5
Jõgeva- ja Tartumaa	39	10.9
Tartu linn	28	7.8
Võru-, Valga- ja Põlvamaa	30	8.4
Pärnumaa	28	7.8

Järeldused

Poliitiline taust

- Enamus kandidaatidel (53.5%) on kohaliku omavalitsuse liikme kogemus
 - Kõige rohkem: Keskerakonna kandidaatidel (88.6%)
 - Kõige vähem: Roheliste kandidaatidel (17.2%)
- Enamus kandidaate (63.3%) on olnud oma erakonna piirkondliku üksuse liikmed
 - Kõige populaarsemad erakonnavälised organisatsioonid on äriühingud (52.5% kandidaate) ja spordiseltsid (31.7% kandidaate)
 - Väga vähesed kandidaadid on olnud keskkonnaühenduste (14.3%), naisühenduste (14.4%) ja ametiühingute (19.3%) liikmed
- Väga väheseid kandidaate julgustati kandideerima
 - Kõige tõenäolisem julgustaja oli erakonna keskkontori ametnik (29% kandidaate)

Valimiskampaania

- Kandidaadid viivad läbi võrdlemisi erakonnakeskseid kampaaniaid
- Kandidaadid viisid läbi võrdlemisi intensiivseid valimiskampaaniaid
 - Keskmise kulu isiklikule valimiskampaaniale: €1,830
 - Kõige suurem kulu oli Keskerakonna kandidaatidel: €4,120
 - Kõige väiksem kulu oli Roheliste kandidaatidel: €300
 - Keskmise ajakulu valimiskampaania ajal: 11.8 tundi nädalas
 - Kõige suurem ajakulu oli EKRE kandidaatidel: 18.1 tundi nädalas
 - Kõige väiksem ajakulu oli Roheliste kandidaatidel: 5.5 tundi nädalas
- Sotsiaalmeedia on saanud enimkasutatavaks kampaaniavahendiks (77.6% kandidaati)
 - Samas, teisi internetipõhiseid kampaaniavahendeid kasutasid vähesed (kõik <30%)
 - Kampaaniavahendid, mida kasutasid üle poolte kandidaatide: sotsiaalmeedia (77.6%) ja erakonna lendlehed (70.9%)

Poliitilised seisukohad

- Suurimad probleemid on kandidaatide arvates ühiskonna sidusus (18.7%) ja riigi juhtimine (16.7%)
 - Majandus on kõige olulisemaks probleemiks vaid Reformierakonna kandidaatidel (38.3%)
- Eesti poliitiline maastik on natuke kaldu parempoolsuse poole
 - SDE kandidaadid peavad ennast kõige vasakpoolsemaks (3.7; skaala 0 'vasak' – 10 'parem')
 - Reformierakonna, EKRE ja Isamaa kandidaadid peavad ennast kõige parempoolsemaks (8.0)

- Immigratsioon
 - Suur enamus kandidaate (92.1%) arvab, et immigrandid peaksid kohanduma Eesti tavadega
 - Vähesed kandidaadid (34.9%) arvavad, et Eesti kodakondsuse andmist tuleks lihtsustada
- Kõige polariseerivad teemad
 - Seaduserikkumisi tuleks karmimalt karistada: 45.1% nõustub, 42.3% ei nõustu
 - Samasooliste paaride kooselu seadustamine oli õige otsus: 45.2% nõustub, 42.3% ei nõustu
- Kõige rohkem ühisarvamust
 - Immigrantidelt peaks nõudma kohandumist Eesti tavadega: 91.1% nõustub
 - Riik peaks pöörama suuremat tähelepanu keskkonnakaitsele: 85.9% nõustub
 - Riigi oluliseim ülesanne on tagada kodanike sotsiaalne turvalisus: 85.1% nõustub

Demokraatia

- Enamus kandidaate on pigem rahul, kui mitte rahul demokraatia toimimisega nii Eestis (62.7% väga/üsna), kui ka Euroopa Liidus (56% väga/üsna)
 - Suurimaks erandiks on EKRE kandidaadid, kes pole rahul demokraatia toimimisega Eestis (73.1% mitte eriti/üldse mitte), ega Euroopa Liidus (83.4% mitte eriti/üldse mitte)
- On näha murekohti kandidaatide arvamustes:
 - Alla poolte kandidaatide (41.1%) nõustuvad, et kodanikel on piisavalt võimalusi mõjutamiseks poliitilisi otsuseid,
 - Üle poolte kandidaatide (61.3%) arvavad, et lobbigruppidel on liiga suur mõju seadusandluse üle, ja
 - Üle poolte kandidaadid (69.1%) arvavad, et demokraatial on oht kaotada valijate usaldus,
 - Üle poolte kandidaatide (66.9%) arvavad, et kodanikel peaks olema võimalik algatada siduvaid rahvahääletusi
- Populaarseim visioon Riigikogu liikmest on kui sõltumatust enda arvamusi prioritseervast poliitikust
 - Enamus kandidaate (56.5%) arvab, et Riigikogu liige peaks prioritseerima enda arvamust üle oma valijate arvamuse, kui need erinevad
 - Enamus kandidaate (69.1%) arvab, et Riigikogu liige peaks prioritseerima enda arvamust üle oma erakonna arvamuse, kui need erinevad

Poliitiline taust

Tabel 2. Kandidaatide poliitiline profiil

	Kõik (%)	Vaba (%)	Reform (%)	Roh (%)	SDE (%)	EKRE (%)	EE200 (%)	Kesk (%)	Isamaa (%)
Esinduskogude liige									
Kohaliku omavalitsuse liige	53.5	27.9	72.4	17.2	70.5	54.8	30.6	88.6	81.4
Riigikogu liige	14.1	2.4	25.5	12.1	25.0	11.9	0.0	25.7	14.3
Organisatsioonide liige									
Erakonna piirkondlik üksus	63.3	76.2	76.6	34.3	77.3	78.6	19.5	68.6	80.9
Erakonna keskorganid	38.9	33.3	31.9	37.1	63.6	54.8	13.9	45.7	45.2
Kutseühendus	27.0	35.7	25.5	25.7	36.4	14.6	22.2	20.0	28.6
Äriühing, ettevõtete ühendus	52.5	61.9	57.5	41.2	45.5	52.4	61.1	45.7	52.4
Ametiühing	19.3	23.8	8.5	17.3	36.4	14.3	11.1	31.4	19.1
Naisühendus	14.4	7.1	21.3	5.9	20.5	19.5	11.1	20.0	11.9
Keskkonnaühendus	14.3	19.1	0.0	34.3	13.6	4.8	11.1	2.9	11.9
Usuline ühendus	21.4	31.0	8.5	17.7	15.9	31.7	16.7	11.4	42.9
Spordiselts	31.7	23.8	48.9	25.7	36.4	7.1	38.9	34.3	38.1
Julgustas kandideerima									
Erakonna keskkontori ametnik	29.0	27.9	31.9	40.0	27.3	11.9	50.0	22.9	23.3
Erakonna piirkondlik ametnik	27.6	44.2	44.7	8.6	38.6	21.4	13.9	11.4	32.6
Ametisolev Riigikogu liige	27.9	18.6	40.4	0.0	50.0	23.8	25.0	25.7	41.9
Endine Riigikogu liige	10.0	11.6	14.9	5.7	18.2	2.4	8.3	8.6	9.3
Teised kogukonna liidrid	20.1	14.0	25.5	8.6	27.3	16.7	25.0	25.7	18.6
Huvigrupi esindaja	11.7	7.0	14.9	14.3	11.4	19.1	11.1	11.4	4.7
Abikaasa/partner	18.1	11.6	29.8	8.6	25.0	16.7	22.2	17.1	9.3
Teised pereliikmed	13.7	4.7	17.0	14.3	15.9	14.3	13.9	20.0	9.3

Valimiskampania

Tabel 3. Valimiskampania peamine eesmärk

	Kampania eesmärk
Eesti Vabaerakond	7.1
Eesti Reformierakond	5.7
Erakond Eestimaa Rohelised	7.5
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	5.3
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	6.6
Erakond Eesti 200	6.8
Eesti Keskerakond	4.5
Isamaa Erakond	6.5
Kõik kandidaadid	6.3

Skaala: 0 'tähelepanu endale' - 10 'tähelepanu erakonnale'

Tabel 4. Valimiskampania sisu

	Mil määral keskendusid: 'väga palju' või 'üsna palju' (%)		
	Enda oskused	Isiklik platform	Erakonna platform
Eesti Vabaerakond	53.5	41.9	74.4
Eesti Reformierakond	89.1	52.2	93.5
Erakond Eestimaa Rohelised	28.2	26.5	58.8
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	90.9	59.1	65.1
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	78.0	63.4	90.2
Erakond Eesti 200	80.0	57.1	85.7
Eesti Keskerakond	88.2	70.6	76.5
Isamaa Erakond	71.4	50.0	55.8
Kõik kandidaadid	74.1	53.4	75.3

	Mil määral keskendusid: 'väga palju' või 'üsna palju' (%)		
	Avalikud teenused	Sotsiaal-majandus	Avatus
Eesti Vabaerakond	34.9	58.1	62.8
Eesti Reformierakond	69.6	87.0	97.8
Erakond Eestimaa Rohelised	17.6	44.1	44.1
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	51.2	74.4	79.1
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	51.2	80.7	92.9
Erakond Eesti 200	51.6	60.0	77.1
Eesti Keskerakond	47.1	70.6	94.1
Isamaa Erakond	45.2	42.9	69.1
Kõik kandidaadid	43.6	71.3	74.6

Tabel 5. Valimiskampaania intensiivsus

Kampaania eelarve	Keskmine (€)
Eesti Vabaerakond	510
Eesti Reformierakond	2,140
Erakond Eestimaa Rohelised	300
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	1,770
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	2,290
Erakond Eesti 200	970
Eesti Keskerakond	4,120
Isamaa Erakond	3,300
Kõik kandidaadid	1,830
Kampaania ajakulu	Keskmine (t/näd)
Eesti Vabaerakond	7.0
Eesti Reformierakond	15.2
Erakond Eestimaa Rohelised	5.5
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	11.3
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	18.1
Erakond Eesti 200	12.9
Eesti Keskerakond	15.7
Isamaa Erakond	6.6
Kõik kandidaadid	11.8
Professionaalsed konsultandid	Jah (%)
Eesti Vabaerakond	23.3
Eesti Reformierakond	21.3
Erakond Eestimaa Rohelised	14.3
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	9.1
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	12.2
Erakond Eesti 200	16.7
Eesti Keskerakond	8.8
Isamaa Erakond	20.9
Kõik kandidaadid	16.3

Tabel 6. Kampaniavahendid

	Kõik (%)	Vaba (%)	Reform (%)	Roh (%)	SDE (%)	EKRE (%)	EE200 (%)	Kesk (%)	Isamaa (%)
Veebileht	33.0	19.0	37.0	17.6	29.5	56.1	42.9	22.9	23.3
Helistamine	22.9	9.3	54.4	8.6	20.5	19.5	28.6	34.3	18.6
Ukselt-uksele	16.2	11.6	28.3	5.9	6.8	9.8	22.9	45.7	11.6
Lendlehed: personaalne	36.2	30.2	34.0	17.7	47.7	51.2	42.9	57.1	27.9
Lendlehed: erakond	70.9	76.7	82.6	17.7	79.6	70.7	74.3	77.1	79.1
Plakatid: personaalne	23.9	7.0	42.6	2.9	31.8	40.5	2.9	48.6	25.6
Plakatid: erakond	43.3	51.2	67.4	2.9	52.3	56.1	20.0	51.4	51.2
Reklaamid tavameedias	32.2	25.6	37.0	17.7	25.0	38.1	34.3	34.3	44.2
Blogid internetis	12.8	9.3	8.7	17.7	18.2	7.3	14.3	14.3	7.0
Sotsiaalmeedia	77.6	72.1	91.3	55.9	81.8	82.9	91.4	74.3	65.1
Audio-meedia internetis	29.8	26.2	39.1	14.7	27.3	38.1	25.7	20.0	34.9
Online vestlus	24.4	21.4	34.8	14.7	31.8	34.2	28.6	20.0	16.3

Poliitilised seisukohad

Tabel 7. Kõige olulisem probleem Eestis

	Probleemide pingerida		
	1	2	3
Vabaerakond	Riigi juhtimine (31.0%)	Ühiskonna sidusus (23.8%)	Elatustase (11.9%)
Reform	Majandus (38.3%)	Ühiskonna sidusus (14.9%)	Rahvuslus/rahvusriik (14.9%)
Rohelised	Keskkonnakaitse (27.3%)	Riigi juhtimine (18.2%)	Rahvuslus/rahvusriik (15.2%)
SDE	Ühiskonna sidusus (30.2%)	Elatustase (27.9%)	Riigi juhtimine (11.6%)
EKRE	Rahvuslus/rahvusriik (34.2%)	Riigi juhtimine (26.8%)	Ühiskonna sidusus (14.6%)
Eesti 200	Riigi juhtimine (29.4%)	Haridus (14.7%)	Rahvuslus/rahvusriik (14.7%)
Keskerakond	Ühiskonna sidusus (28.1%)	Elatustase (18.8%)	Rahvuslus/rahvusriik (15.6%)
Isamaa	Rahvuslus/rahvusriik (26.2%)	Ühiskonna sidusus (23.8%)	Riigi juhtimine (9.5%)
Kõik	Ühiskonna sidusus (18.7%)	Riigi juhtimine (16.7%)	Rahvuslus/rahvusriik (15.5%)

Tabel 8. Üldine ideoloogiline positsioon

	Vasak-parem
Erakond	
Eesti Vabaerakond	7.2
Eesti Reformierakond	8.0
Erakond Eestimaa Rohelised	5.2
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	3.7
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	8.0
Erakond Eesti 200	6.2
Eesti Keskerakond	4.8
Isamaa Erakond	8.0
Kõik kandidaadid	6.4
Euroopa integratsioon	
Erakond	
Eesti Vabaerakond	4.9
Eesti Reformierakond	6.7
Erakond Eestimaa Rohelised	5.5
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	6.7
Eesti Konservatiivne Rahvaerakond	1.7
Erakond Eesti 200	6.3
Eesti Keskerakond	5.3
Isamaa Erakond	5.6
Kõik kandidaadid	5.1

Vasak-parem skaala: 0 'vasak' - 10 'parem'

Euroopa integratsioon skaala: 0 'liiga kaugel' - 10 'tuleb edasi viia'

Tabel 9a. Poliitilised arvamused

Immigrantidelt peaks nõudma kohandumist Eesti tavadega (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	64.3	28.6	0.0	4.8	2.4
Reform	38.3	53.2	2.1	6.4	0.0
Rohelised	54.3	28.6	0.0	11.4	5.7
SDE	27.9	55.8	9.3	7.0	0.0
EKRE	95.2	4.8	0.0	0.0	0.0
Eesti 200	41.7	52.8	2.8	2.8	0.0
Kesk	34.3	54.3	5.7	2.9	2.9
Isamaa	60.5	37.2	0.0	2.3	0.0
Kõik	54.3	37.8	2.2	4.5	1.1
Eesti kodakondsuse andmist tuleb lihtsustada (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	11.9	14.3	4.8	47.6	21.4
Reform	0.0	25.5	0.0	55.3	19.2
Rohelised	8.8	20.6	5.9	41.2	23.5
SDE	14.0	44.2	9.3	30.2	2.3
EKRE	0.0	0.0	0.0	26.2	73.8
Eesti 200	11.1	38.9	8.3	36.1	5.6
Kesk	20.0	68.6	2.9	8.6	0.0
Isamaa	0.0	11.6	0.0	39.5	48.8
Kõik	7.6	27.3	3.9	36.9	24.2
Seaduserikkumisi tuleks karmimalt karistada (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	7.1	52.4	4.8	33.3	2.4
Reform	12.8	31.9	12.8	38.3	4.3
Rohelised	17.7	20.6	11.8	44.1	5.9
SDE	2.3	23.3	14.0	55.8	4.7
EKRE	33.3	35.7	7.1	23.8	0.0
Eesti 200	8.3	36.1	22.2	30.6	2.8
Kesk	20.0	34.3	17.1	28.6	0.0
Isamaa	4.7	27.9	7.0	60.5	0.0
Kõik	13.0	32.1	12.7	39.2	3.1

Tabel 9b. Poliitilised arvamused

Samasooliste paaride kooselu seadustamine oli õige otsus (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	14.3	16.7	21.4	31.0	16.7
Reform	38.3	27.7	21.3	12.8	0.0
Rohelised	26.5	23.5	14.7	5.9	29.4
SDE	72.1	14.0	7.0	4.7	2.3
EKRE	2.4	0.0	0.0	4.8	92.9
Eesti 200	38.9	36.1	16.7	8.3	0.0
Kesk	14.7	23.5	8.8	32.4	20.6
Isamaa	9.3	14.0	7.0	39.5	30.2
Kõik	26.3	18.9	12.4	18.1	24.3
Soolise võrdõiguslikkuse tagamine nõuab riigi jõulist sekkumist (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	11.9	7.1	23.8	42.9	14.3
Reform	8.5	34.0	10.6	38.3	8.5
Rohelised	21.2	36.4	12.1	18.2	12.1
SDE	39.5	44.2	7.0	9.3	0.0
EKRE	0.0	9.5	4.8	45.2	40.5
Eesti 200	22.2	30.6	16.7	25.0	5.6
Kesk	5.7	22.9	11.4	48.6	11.4
Isamaa	2.3	20.9	11.6	46.5	18.6
Kõik	13.3	24.9	13.0	33.9	15.0
Vanemahüvitise ülempiiri tuleb alandada (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	4.9	9.8	34.2	36.6	14.6
Reform	0.0	2.1	23.4	42.6	31.9
Rohelised	2.9	23.5	41.2	14.7	17.7
SDE	14.0	48.8	2.3	20.9	14.0
EKRE	9.8	24.4	26.8	14.6	24.4
Eesti 200	2.8	8.3	30.6	36.1	22.2
Kesk	8.8	26.5	23.5	23.5	17.7
Isamaa	0.0	20.9	11.6	41.9	25.6
Kõik	5.1	19.9	23.3	30.7	21.0

Tabel 9c. Poliitilised arvamused

Sotsiaaltagatiste suurendamiseks tuleb makse tõsta (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	2.4	11.9	4.8	38.1	42.9
Reform	0.0	6.4	2.1	59.6	31.9
Rohelised	2.9	8.8	11.8	58.8	17.7
SDE	9.3	44.2	7.0	32.6	7.0
EKRE	0.0	2.4	2.4	45.2	50.0
Eesti 200	0.0	16.7	5.6	61.1	17.7
Kesk	2.9	22.9	14.3	48.6	11.4
Isamaa	0.0	9.3	7.0	53.5	30.2
Kõik	2.5	15.2	6.5	49.9	25.9
Riik peaks pöörama suuremat tähelepanu keskkonnakaitsele (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	45.2	47.6	2.4	2.4	2.4
Reform	10.6	67.0	12.8	10.6	0.0
Rohelised	88.2	11.8	0.0	0.0	0.0
SDE	42.9	50.0	0.0	7.1	0.0
EKRE	35.7	42.9	9.5	9.5	2.4
Eesti 200	27.8	58.3	2.8	11.1	0.0
Kesk	25.7	51.4	8.6	11.4	2.9
Isamaa	16.3	58.1	4.7	18.6	2.3
Kõik	39.6	46.3	4.8	8.2	1.1
Kohustuslik ajateenistus tuleks kaotada (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	4.8	4.8	2.4	26.2	61.9
Reform	0.0	10.6	8.5	31.9	48.9
Rohelised	17.7	2.9	17.7	26.5	35.3
SDE	7.0	2.3	11.6	20.9	58.1
EKRE	5.0	2.5	2.5	12.5	77.5
Eesti 200	0.0	5.6	8.3	41.7	44.4
Kesk	3.0	6.1	6.1	30.3	54.6
Isamaa	0.0	2.4	2.4	11.9	83.3
Kõik	5.7	5.7	6.9	25.1	56.6

Tabel 9d. Poliitilised arvamused

	Immigratsioon on hea Eesti majandusele (%)				
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	0.0	19.1	35.7	19.1	19.1
Reform	4.3	55.3	14.9	25.5	0.0
Rohelised	3.0	21.2	15.2	33.3	27.3
SDE	11.6	51.2	16.3	16.3	4.7
EKRE	0.0	2.4	0.0	19.1	78.6
Eesti 200	11.1	55.6	19.4	13.9	0.0
Kesk	0.0	65.7	14.3	14.3	5.7
Isamaa	0.0	30.2	7.0	46.5	16.3
Kõik	3.7	35.6	13.3	27.1	20.3
	Riigi oluliseim ülesanne on tagada kodanike sotsiaalne turvalisus (%)				
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vaba	40.5	50.0	7.1	0.0	2.4
Reform	29.8	51.1	4.3	14.9	0.0
Rohelised	53.9	32.4	5.9	8.8	0.0
SDE	65.1	32.6	2.3	0.0	0.0
EKRE	45.2	39.1	4.8	9.5	2.4
Eesti 200	47.2	36.1	5.6	8.3	2.8
Kesk	48.6	424.9	0.0	5.7	2.9
Isamaa	20.9	46.5	7.0	25.6	0.0
Kõik	44.1	41.0	4.5	9.0	1.4

Demokraatia

Tabel 10. Demokraatia heaolu

Demokraatia toimimine: Eestis (%)				
	Väga rahul	Üsna rahul	Mitte eriti rahul	Üldse mitte rahul
Erakond				
Vabaerakond	4.7	46.5	44.2	4.7
Reform	26.7	68.9	2.2	2.2
Rohelised	2.9	35.3	44.1	17.7
SDE	13.6	65.9	20.5	0.0
EKRE	4.9	22.0	46.3	26.8
Eesti 200	13.9	66.7	19.4	0.0
Keskerakond	11.4	54.3	34.3	0.0
Isamaa	27.9	65.1	7.0	0.0
Kõik	12.7	50.0	28.3	9.0
Demokraatia toimimine: Euroopa Liidus (%)				
	Väga rahul	Üsna rahul	Mitte eriti rahul	Üldse mitte rahul
Erakond				
Vabaerakond	2.3	39.5	44.2	14.0
Reform	8.9	71.1	20.0	0.0
Rohelised	5.9	38.2	47.1	8.8
SDE	6.8	68.2	22.7	2.3
EKRE	2.4	14.3	28.6	54.8
Eesti 200	8.3	66.7	25.0	0.0
Keskerakond	2.9	57.1	37.1	2.9
Isamaa	9.5	69.1	19.1	2.4
Kõik	5.7	50.3	31.9	12.2

Tabel 11a. Demokraatia toimimine Eestis

Kodanikel on piisavalt võimalusi mõjutamaks poliitilisi otsuseid (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vabaerakond	4.7	18.6	2.3	46.5	27.9
Reform	21.3	55.3	2.1	19.2	2.1
Rohelised	0.0	18.2	3.0	57.6	21.2
SDE	9.3	60.5	2.3	25.6	2.3
EKRE	0.0	11.9	0.0	50.0	38.1
Eesti 200	2.8	41.7	2.8	44.4	8.3
Keskerakond	8.6	40.0	0.0	40.0	11.4
Isamaa	7.0	48.8	2.3	37.2	4.7
Kõik	6.5	34.6	1.7	40.7	16.6
Seadusandlus vastab enamuse kodanike eelistustele (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vabaerakond	4.8	31.0	4.8	57.1	2.4
Reform	8.5	74.5	2.1	12.8	2.1
Rohelised	0.0	28.1	6.3	56.3	9.4
SDE	9.3	76.7	4.7	7.0	2.3
EKRE	2.4	23.8	4.8	50.0	19.1
Eesti 200	2.8	47.2	8.3	38.9	2.8
Keskerakond	2.9	62.9	8.6	25.7	0.0
Isamaa	7.0	67.4	9.3	16.3	0.0
Kõik	4.5	50.0	5.7	34.2	5.7
Lobbigrupid omavad liiga suurt mõju seadusandluse üle (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vabaerakond	35.7	38.1	9.5	16.7	0.0
Reform	4.3	31.9	14.9	48.9	0.0
Rohelised	34.4	37.5	9.4	15.6	3.1
SDE	18.6	30.2	7.0	41.9	2.3
EKRE	35.7	42.9	14.3	7.1	0.0
Eesti 200	19.4	47.2	11.1	19.4	2.8
Keskerakond	14.3	45.7	28.6	11.4	0.0
Isamaa	9.3	27.9	18.6	44.2	0.0
Kõik	24.6	36.7	12.7	24.9	1.1

Tabel 11b. Demokraatia toimimine Eestis

Kodanikel peaks olema võimalik algatada siduvaid rahvahääletusi (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vabaerakond	50.0	28.6	0.0	19.1	2.4
Reform	2.1	21.3	12.8	53.2	10.6
Rohelised	62.5	21.9	9.4	0.0	6.3
SDE	7.0	39.5	11.6	30.2	11.6
EKRE	88.1	11.9	0.0	0.0	0.0
Eesti 200	19.4	30.6	16.7	25.0	8.3
Keskerakond	26.5	47.1	8.8	17.7	0.0
Isamaa	11.6	51.2	4.7	30.2	2.3
Kõik	36.3	30.6	7.1	21.3	4.8
Meie demokraatial on oht kaotada valijate usaldus (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vabaerakond	42.9	38.1	11.9	4.8	2.4
Reform	8.5	40.4	12.8	38.3	0.0
Rohelised	40.6	43.8	6.3	6.3	3.1
SDE	7.0	55.8	14.0	20.9	2.3
EKRE	52.4	40.5	4.8	2.4	0.0
Eesti 200	13.9	52.8	11.1	22.2	0.0
Keskerakond	5.7	42.9	2.9	48.6	0.0
Isamaa	11.6	44.2	9.3	32.6	2.3
Kõik	25.8	43.3	9.1	20.7	1.1
Riigikogu valimised kajastavad hästi valijate poliitilisi nägemusi (%)					
	Nõustun täiesti	Pigem nõustun	Pole arvamust	Pigem ei nõustu	Ei nõustu
Erakond					
Vabaerakond	4.8	40.5	7.1	28.6	19.1
Reform	10.6	72.3	4.3	10.6	2.1
Rohelised	3.1	37.5	9.4	31.3	18.8
SDE	9.3	53.5	7.0	25.6	4.7
EKRE	2.4	51.2	2.4	31.7	12.2
Eesti 200	2.8	55.6	13.9	16.7	11.1
Keskerakond	8.6	45.7	0.0	40.0	5.7
Isamaa	9.3	41.9	9.3	37.2	2.3
Kõik	6.5	47.6	6.5	29.5	9.9

Tabel 12. Kuidas peaks Riigikogu liige hääletama?

Valijate ja erakonna arvamused erinevad (%)		
	Vastavalt valijate arvamusele	Vastavalt erakonna arvamusele
Erakond		
Vabaerakond	86.1	14.0
Reform	59.6	40.4
Rohelised	72.7	27.3
SDE	54.8	45.2
EKRE	72.5	27.5
Eesti 200	66.7	33.3
Keskerakond	64.7	35.3
Isamaa	60.0	40.0
Kõik	69.8	30.2
Enda ja valijate arvamused erinevad (%)		
	Vastavalt enda arvamusele	Vastavalt valijate arvamusele
Erakond		
Vabaerakond	53.5	46.5
Reform	57.5	42.6
Rohelised	70.6	29.4
SDE	73.8	26.2
EKRE	25.0	75.0
Eesti 200	58.3	41.7
Keskerakond	48.6	51.4
Isamaa	73.2	26.8
Kõik	56.5	43.5
Enda ja erakonna arvamused erinevad (%)		
	Vastavalt enda arvamusele	Vastavalt erakonna arvamusele
Erakond		
Vabaerakond	74.4	25.6
Reform	56.5	43.5
Rohelised	70.6	29.4
SDE	81.0	19.1
EKRE	47.5	52.5
Eesti 200	77.8	22.2
Keskerakond	51.5	48.5
Isamaa	76.2	23.8
Kõik	69.1	30.9